

reka globoka, deroča in na dnu prepletena s skalovjem. Veliko potapljačev je že ponesrečilo smrtno, a to prav nič ne ostraši drugih.

V Poco Geonymo se je spustil potapljač pod vodo in zašel med dve skali. Ob bregovih reke se je zbralo 200 do 300 iskalcev, da bi rešili tovariša. Na pomoč prihiteli so se trudili na vso moč, da bi izvlekli ponesrečenega, a vse je bilo zaman. Konečno se je odtrgala cev, po kateri dobiva potapljač zrak in nato so nehali z rešilnim delom. Celih 16 dni je ostal nesrečnež med skalami in še le nato je narasla reka po deževju in valovi ter vrtinci so spravili truplo na površje.

Način pridobivanja dijamantov je ta le: preko reke potegnejo železne vrvi, na katere pritrdijo čolne. Iz čolnov skakejo potapljači v reko. Ker so pod vodo prepadi, jemljejo potapljači seboj lestve. Ko je došel potapljač na dno in na sredino reke, kjer je pesek, pritrdi tukaj vrv, da ne zgreši poti nazaj. Krog zapestja ima vrv, ki pelje navzgor in na kateri visi vreča. Ako je prišel do ugodnega peska, ki je večkrat strnjen v kamen, pocukne za vrv vrečo, jo napolni s peskom in drugi v čolnu jo potegnejo kvišku. Dober potapljač je lahko 3 do 4 ure pod vodo in napolni 20 do 30 vreč. Iskalci vidijo na dnu reke dobro, le mrzaj jih muči. Pesek izpirajo, ko so zbrani čolnarji ter potapljači. — Ako so izsledili dijamant, oddajo strele z revolverjem, katerega ima vsak iskalec pritrjenega na pasu krog ledenj. Od vsacega dijamanta dobi potapljač 40 procentov, 60 odstotkov pa mora izročiti lastniku potapljaškega aparata, ki ga pa mora še preskrbeti tudi s prehrano ter stanovanjem. Pri enem potapljaškem aparatu dela šest do osem mož. Ako pa izsledijo kako res dijamantno mesto, potem se zbere krog aparata tudi 12 do 20 iskalcev.

Strast za hitrim obogatitjem tako prevzame potapljače, da se ne zmenijo za previdnost in radi tega se zgodi toliko smrtnih ponesrečenj. Kolikokrat se pripeti, da se zaženejo pod vodo pi-

jani potapljači, tamkaj zaspijo in jih je treba reševati z največjim trudom.

Vse hlastanje po dijamantnem premoženju je navadno brezplodno, ker izkupiček za prodane dijamante nima v žepu obstanka. Kjer se zbere po 1000 iskalcev ob reki, tjakaj priromajo tudi kavarnarji, krčmarji, igralci na karte in vse polno sumljivih žensk. Iskalec zaigra, zapije ali zapravi z ženskim spolom en dan in eno noč, ako se je trudil poprej z vsemi močmi po celi mesec in še več. Iskalcev, ki bi res obogateli z izkupičkom za dijamante, je presneto malo, ker so to le lahkomišelniki ter zapravljeni ljudje.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerno. 581

Mnogo lepih deklet in žena pada v oči tujemu potniku v naši deželi. Ni li naša dolžnost, da to prirodno lepoto našega naroda ne gujemo in ohranimo — mesto da jo z uporabo škodljivih sredstev za vedno uničimo? Zato bi morali uporabljati že davno preizkušene in resnično neškodljive Elsa-preparate za lepoto: Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las, Elsa-mila zdravja in lepote, Elsa-Shampoo, Elsadont-pasto za zobe in Elsa-Sachet. Zahtevajte radi ohranitve Vaše lepote povsod prave Elsa-preparate! Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Čuden izgovor. Sodnik: »Zakaj ste tako pretepli svojega prijatelja?« — Obtoženec: »Vidite, gospod sodnik, to je bilo tako: Midva leživa skupaj v eni postelji. Pa se mi je neko noč sanjalo, da sem dobil za god pečeno gosko v dar; ravno sem si jo narezal ter hotel nesti bedro v usta, kar se moj tovariš obrne ter me zbudi. To me je tako razjarilo, da sem ga prav pošteno naklestil!«

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

Nova knjiga.

Krasno knjigo »Savinjska dolina« s posebnim ozirom na splošno, krajevno in upravno zgodovino v besedi in sliki je spisal Rajko Vrečer, upravitelj osnovne šole v Žalcu. Po vsem svetu se širi danes domovinsko gibanje, ki hoče ljudi utrditi v ljubezni do domače grude in domačije. Sijajno služi temu namenu ravno Vrečerjeva knjiga »Savinjska dolina«. V njej slika zgodovino Savinjske doline. V uvodu podaja prazgodovinsko dobo, pestre spomenike rimske dobe, med njimi posebno izčrpno riše staro rimsko taborišče na Ločici pri Polzeli in naselitev Slovencev v šestem stoletju. Nato pa popisuje zgodovino in kroniko vseh večjih občin poznane Savinjske doline: Braslovče, Gomilsko, Gornji grad, Gotovlje, Griže, Ljubno, Luče, Mozirje, Petrovče, Polzela, Rečica ob Savinji, Solčava, St. Jurij, St. Pavel, St. Peter v Savinjski dolini, Velika Pirešica, Vransko in Zalec. Podrobno našteva zgodovino župnij in občin, imena župnikov, županov in učiteljev ter vseh imenitnih mož in žena iz zgodovine prelepe Savinjske doline. Na tisoče imen je zbral pisatelj, ni ga skoro kraja ali vasi v Savinjski dolini, o kateri bi ne znal pisatelj kaj lepega povedati. Čuditi se moraš pisateljevi izredni marljivosti in sposobnosti v zbiranju in naštevanju skoro neizčrpne gradiva. Iz vsake vrstice, ki jo piše, gori njegova globoka ljubezen do Savinjske doline, ki mu je po dolgoletnem šolskem udejstvovanju postala skoro druga domovina. Zato ni dvoma, da bo vsak Savinjec, izobražen in preprost, z veseljem segel po tej knjigi, ki nam tako žarko proslavlja lepono naše doline. V vsako kmečko hišo in društveno knjižnico mora ta knjiga, da se bo mladi savinjski rod navduševal ob lepi preteklosti svoje domačije in rasel ob vzornih zgledih dedov v še lepšo bodočnost. Vrečerjeva knjiga »Savinjska dolina« mora postati duševna svojina vsakega Savinjana.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Imate prav, svetla gospa,« odvrne Laslo, kakor bi se hotel izogniti pravemu odgovoru, »ne spodobi so govoriti slabo o odsotni osebi.«

»Prav,« reče grofica in rahla rdečica se razlije po njenem bledem obrazu, »jaz tudi ne bi dovolila, da se o možu, katerega podoba je tukaj, slabo govori, kajti on je moj soprog.«

Ponosno in resnobno je izrekla grofica te besede, ki so napravile utis na starega vojaka; molčal je nekaj časa, nato pa je uprl svoj pogled v grofico in rekel:

»To je torej podoba cesarskega vladnega svetnika in predsednika štajerskih deželnih stanov, grofa Ivana Erazma Tatenbah.«

»On je,« odvrne grofica.

»Toda v svoji državni, z zlatom obrobjeni obleki,« reče Laslo Fekete, »ne pa v oni zeleni lovski suknji, v kateri je nastopil kot grof pod Pohorjem v družbi ogrskih nezadovoljnejev, da

22

bi ostal kot vedno zvest državni služabnik nepoznan in da je mogel hitro pobegniti, ko se je bližala mestna straža.«

»Kaj naj to pomeni,« vpraša grofica očividno presenečena.

»In tudi ne v lični obleki jezdeca s pasom, stkanim od lepe grofice,« nadaljuje stari vojak ter gleda pozorno v blede obraz grofice Tatenbahove.

»Kaj naj pomenijo te zagonečne besede,« vzklikne ta razburjena.

»Gospa grofica,« reče zdaj stari Oger, »Laslo Fekete je star, pošten vojak, ki ni navajen dosti govoriti, ampak odkrito in ne po ovinkih, kakor hodi mačka okoli vrele kaše. Stari vojak vam kratkomalo pove to:

Vaš soprog Ivan Erazem Tatenbah je sicer plemenitaš starega rodu, pa ne dober državni služabnik in tudi ne zvest soprog.«

»Kakšno obrekovanje,« vzklikne grofica, »kako se upate omadeževati čast mojega moža v moji navzočnosti?«

Tedaj se zasvetijo staremu vojaku oči; po trenutnem molku spregovori:

»Oprostite, pozabil sem popolnoma na položaj, v katerem se nahajam napram gospej gro-

Zopet nov zvezek
Karl May in spisov

izšel
II.

namre

II.

zvezek

»PO DROŽEM BUDISTANU«

z vsebino: V ječi - iz ječe
slovo Amadije. Cena 18 Din.

Naroča se pri

Cirilovi knjižarni, Maribor